

Kiintymyssuhteen rakentaminen ja vahvistaminen lastensuojelun vastaanottotyössä ja pitkäaikaiseen sijoitukseen siirryttäessä

Kirsi Tuomi

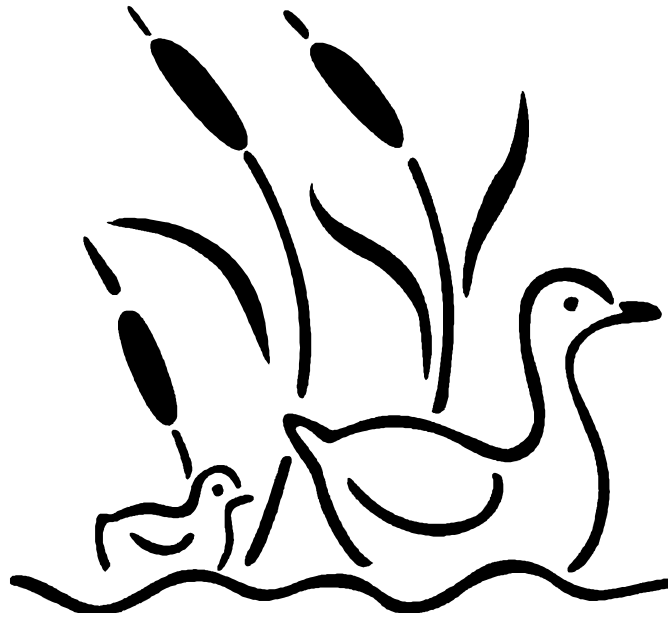
FM, musiikki- ja theraplay –terapeutti

Asta Rossi

Sosionomi (AMK), vastaava hoitaja

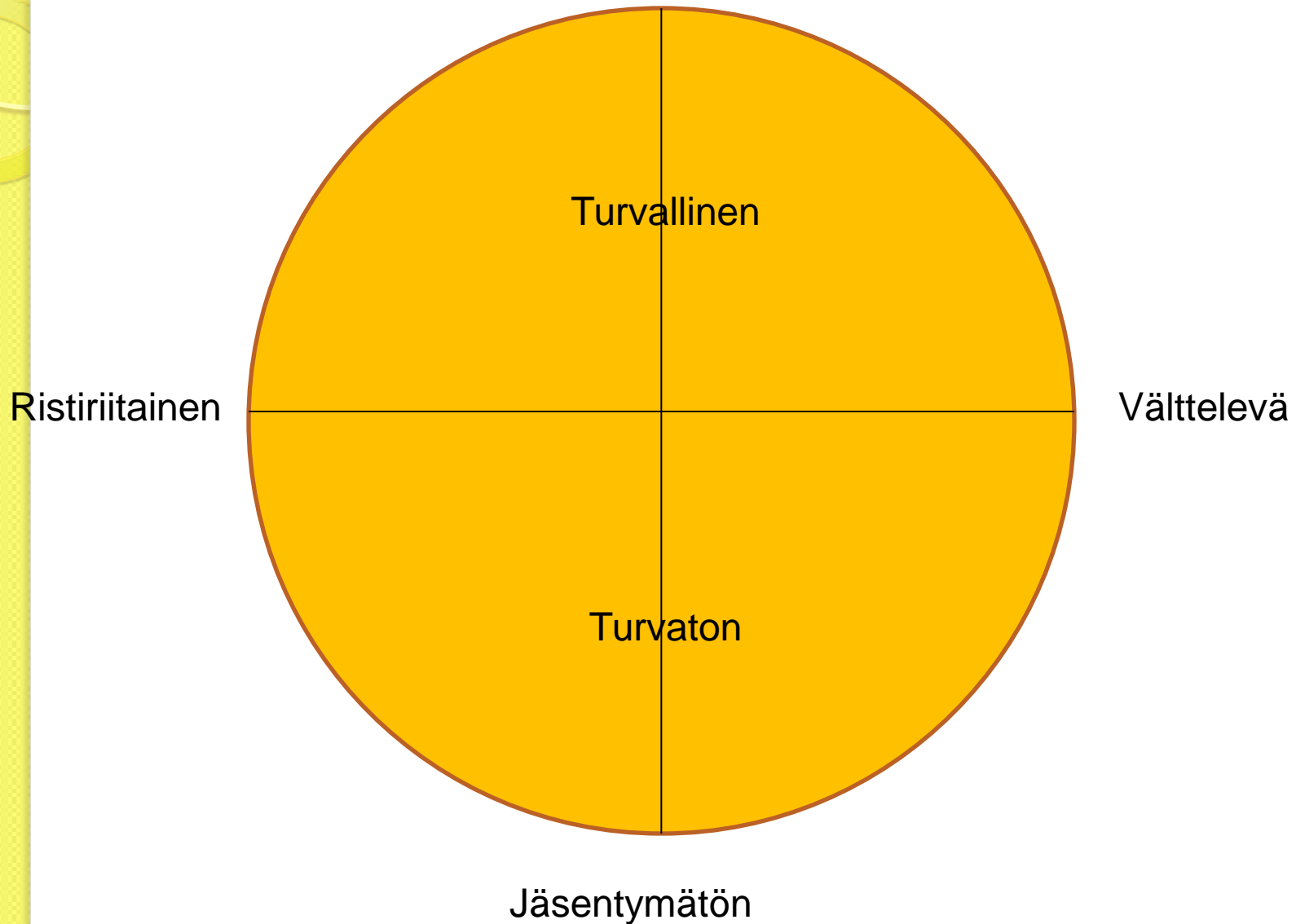


Kiintymysteoria (J. Bowlby)



- Turvapesä

Kiintymystyyli





Miten auttaa
kiintymyshäiriöistä kärsiviä
lapsia?

Yksilöterapiasta vuorovaikutusterapiaan



- Kiintyminen terapeuttiin
- Laulut ja leikit osastolle
- Kuka tahansa hoitaja osallistuu osittain tapaamisiin
- Kuka tahansa hoitaja osallistuu koko aikaisesti tapaamisiin
- Theraplay
- Ensisijainen hoitaja osallistuu prosessiin koko ajan

Theraplay

www.theraplay.fi

- USAssa 1960-luvulta alkaen kehitetty vuorovaikutussuhteen hoitomuoto
- Kehittäjinä Ann Jernberg & Phyllis Booth
- Aktiivinen, innostava, leikkisä, haastava, emootiokeskeinen lyhyt hoito, johon vanhempi ja lapsi osallistuvat yhdessä
- Perustana terve vauvan ja vanhemman vuorovaikutussuhde
- Tavoitteena luoda *'erityisiä kohtaamisen hetkiä'*, joissa tapahtuu korjaavia ja uudelleen yhteyden synnyttäviä kokemuksia
- Tavoitteina voi olla esim:
 - Kiintymyksen synnyttäminen ja tukeminen
 - Keskinäisen luottamuksen vahvistaminen
 - Itsesäätelykyvyn lisääminen
 - Iloisen yhdessäolon lisääminen
 - Vanhemmuuden vahvistaminen



Vuorovaikutushoidollisen otteen erityispiirteitä



Lapsen tilaan
virittäytyminen
aikuisjohtoisesti

Lähellä oleminen ja
koskettaminen

Positiivisuus ja iloisuus

Onnistumisen kokemukset

Theraplayn osa-alueet

Yhteyden rakentaminen

”Et ole tässä maailmassa yksin.”

Jäsentäminen

”Voit nauttia maailmasta antamalla aikuisen johtaa.”

Haastaminen

”Sinä osaat! Voit toiminnallasi aikaansaada muutoksen.”

Hoiva

”Olet huolehtimisen arvoinen. Olet hyvä sellaisena kuin olet.”

Leikkisyys

”Pidetään hauskaa yhdessä!”



Dyadisen hoitomuodon hyötyjä

- Hoito kohdistuu suoraan ensisijaiseen suhteeseen
- Terapian tulosten siirtyvyys arkeen laajempaa ja nopeampaa
- Tuki siirtymätilanteissa on riittävän vahvaa
- Tuki terapiaistuntojen väleillä on saatavilla – tunne jatkuvuudesta

Theraplay - hoidon rakenne lastenkodissa

Lapsi
lastenkodissa

- Lapsi
- Omahoitaja
- Terapeutti

Lapsi
lastenkodissa

- Lapsi
- Omahoitaja
- Sijaisvanhemmat
- Terapeutti

Lapsi
sijaisperheessä

- Lapsi
- Sijaisvanhemmat
- Terapeutti

Omahoitajan mukana olo

- Omahoitajan tiedot terapiasta
 - perehdyttäminen
- Käytännön asioiden sopiminen
 - Omahoitajan sitouttaminen
 - Mm. työvuorojen sovittaminen, muiden työntekijöiden ”lupa” työskentelylle
- ▲ Mielessä kantaminen

Violan taustoja

- Lastenkotiin tullessaan 2-vuotias, sijoitettiin yhdessä pikkuveljensä kanssa
- Sijoituksen taustalla äidin mielenterveysongelmat ja mahdollinen perheväkivalta
- Sijoitus yhteensä 15kk
- Biologisten vanhempien yhteydenpito hyvin vähäistä
- Kyky yhteyteen ja tunneilmaisun vaikeudet erityisiä haasteita

Omahoitajan näkökulma

Kahden
keskeinen
aika lisääntyy

Yhdessäolo
tuottaa
enemmän iloa
ja tyydytystä

Theraplayn
leikit ja tapa
olla siirtyvät
arkeen

Molemmin
puoleinen
kiintyminen ja
kiinnittymi-
nen

Omahoitajan näkökulma

Lapsi alkaa
käyttäytyä
valikoivasti

Hoitaja lapsen
saatavilla
vaihtelevasti

Hoitajan
poissaolot
näkyvät
lapsen
olemisessa

Eroahdistus
lisääntyy

Siirtotyöskentely

- Uusien vanhempien kanssa työskentely
- Terapiaprosessissa saavutettujen asioiden siirtäminen uuteen suhteeseen



Siirtotyöskentely

- Työskentelytapoina videoiden katsominen, keskustelu, jonka lisäksi theraplay – tapaamiset mahdollisuuksien mukaan
 - Lapsi, omahoitaja ja uudet vanhemmat
 - Lapsi ja uudet vanhemmat
 - Lapsi, uudet vanhemmat ja uudet sisarukset

Näkökulmia luopumiseen ja siirtymiseen



- Lapsen tukena ja turvana oleminen
- Sijaisvanhemprien hyväksyminen ja sen osoittaminen lapselle
- Omat tunteet, eroahdistus
- Yhteydenpidon säilyttäminen jatkosijoituksen jälkeen

Pohdintaa



- Eettiset näkökulmat
 - Lastenkotiaika jo kuntoutusta
 - Etukäteen on vaikea arvioida, kuka hyötyy ja kuka ei
- Lapsen ”biologinen kello” tikittää, mm. hermoston kehittyminen
- Putoamisista (hoitajasta erossa olot ja eroaminen) huolimatta palautuminen on nopeampaa, kun lapsella on kokemuksia turvallisesta yhdessäolosta



Kiitos!

Kirsi Tuomi
luovat.tuulet(at)gmail.com
Asta Rossi
asta.rossi(at)nikinharju.fi